

098. Vierde Groot Nederlands Dictee van het Davidsfonds (auteur: Aurel Sercu)

Nationale finale: Larie en apekool in 52 jambische kwatrijnen

1. Ik weet het al te wel: van dichten komt mij kleine bate.
Die van de Blijde Inkomststraat, die raden mij dat ik het late.
De mediëvist die vindt dat hier iets echoot vanuit lang vervlogen eeuwen,
die heeft gelijk: dit is niet koosjer, maar afkomstig uit de middeleeuwen.
2. Ik lijk wel malafide: het ruikt naar letterdieverij, warempel!
Het is dan ook de start van 'Beatrijs', dat dertiende-eeuws exempel.
Ik ben geen plagiaris echter, ook geen authentiek poëet,
maar toch waag ik vol heroïek in het land der muzen onversaagd een raid.
3. Om tussen Pegasus' gezwinde vlerken, schrijlings of in amazonezit,
in het weidse zwerk te dromen dat ik van het gild der dichters word een lid.
Een hippoloog, die weet: dit is een ros met benen maar ook vleugelen,
dat ik nu als een overjaarse hippie ongebreideld wil beteugelen.
4. Ik ben geen bange schijtlaars, bloodaard noch een kakkebroek,
maar mijn huzarenstuk daar huizenhoog aan het firmament is toch geen zoetekoek.
Geen wolk, noch stratocumulus noch cirrus, zal mij echt intimideren.
Noch luchtzak noch mistral dus: dit bravourestuk zal ik riskeren.
5. Maar als je doldriest, obstinaat naar dichterlijke roem gaat snakken,
dan kun je toch niet afgaan als een oen en op je facie kwakken.
Nochtans, ik ben een pover amateur, een armetierig dilettant,
met amper meer talent dan een eerstecommunicant.
6. Mijn dichterlijk vermogen is niet meer dan pre-embryonaal.
Ik heb ook geen metier, mijn poëzie is sowieso niet fluïdaal.
Antimetrieën zijn te abundant en tonen qua ritmiek mijn impotentie,
en op die wijd en zijd versmade catsiaanse dreun verwierf ik een licentie.
7. Ik vind het hemels ellenlang in slierten jamben op en neer te deinen,
en 'k voel me dithyrambisch bij zesvoetige alexandrijnen.
Die jambische cadans met die cesuur is echter niet altijd te ambiëren
als men zijn poëzie met een eerstejaarsstudentenuniforminlegkruisje wil stofferen.
8. U lacht? Maar dat agentenuniform in het Groene Boekje heeft toch ook een rokje!
Als dát al kan, kan voor studentes hier bijvoorbeeld ook een interlockje!
Ach ja, met eigen fabricage raak je in een gordiaanse knoop verstrikt,
zodat je best je polysyllabische bedenksels weegt en wikt.

9. Hoewel, u kent toch ook dat leuke: zandzeepsodemineraalwatersteenstralen?
Want net als bacchanalen en ook laserstralen staat dat ding in de Van Dale.
U hoort het al: een binnen- of een middenrijm, dat vind ik niet te min.
U wilt een tweede staal dat mijn capaciteiten staaft? Dat kan er hier wel in:

10. In zijn lamellen had mijn oude luxaflex een antifeministische reflex.
Het maakte mij perplex toen plotsklaps bleek: het was zijn oedipuscomplex!
Hij is er nu van af : hij werd niet androgyn of uniseks,
maar heeft, flexibel als hij is, een latrelatie met een jonge lattoflex.

11. Het heeft iets van een limerick op krukken en het vertoont wat averij,
maar het is wel zinnenstrelend en stilistisch toch van eigen makelij.
Mijn metaforen zijn wel niet geüpdatet, soms ietwat renaissancistisch,
en als ik mij dan profileer, dan worden ze ten enenmale kabbalistisch.

12. Maar nu ter zake dus, gedaan met ouwehoeren, en genoeg genavelstaard ,
voordat dit larmoyant narcisme in een cataclysmen straks ontaardt.
Maar ach, wie hieraan deelneemt, heeft al wat geëgotript.
Zo niet, dan zijn zijn cerebrale aders toch wel dichtgeslibd.

13. We zijn dus allen min of meer gelijkgestemd en soortgenoten,
en 'k mag dus doorgaan, persistent, gedecideerd en onverdroten.
Al ben ik digibeet, ik heb me op een doordeweekse dag geïnstalleerd,
voor mijn pc, mijn aders vol adrenaline, en ook flink geëxalteerd.

14. Ik zag, toen ik zo zat voor mijn displaytje (dat is dus mijn scherm),
als in een droom hoe de top 100, deze exquisiete zwerm,
naar Brussel kwam geracet om daar dociel het requisitoir aan te horen,
wel wetend dat daarbij de spellingwind te allen tijde waait van voren.

15. Voor dat soort happening is de diversiteit der kandidaten altijd weer de leuze.
Zo vlijt een stripteaseuse zich dus neer daar naast die religieuze.
Een incunabelist (dat is een specialist in wiegendrukken)
zit naast een stripofiel, collectionneur van 'Jommekes' en aanverwante stukken.

16. Ik zie daar naast een vakman in chiropraxie, die scheve ruggengraten rechter maakt,
een balie-employee met hernia, die ervan uitgaat: hier word ik gekraakt!
En achter haar troont die notoire beursgoeroe, die éminence grise.
Hij maakt hier de balans op, net als voor een kosten-batenanalyse.

17. Die donjuan daar concentreert zich in extenso op die leuke meid haar snoetje,
en al zijn aandacht wordt geabsorbeerd door dat verhoopte rendez-vousstje.
Een secretaris lijkt in zijn gedachten bezig met zijn notulen.
Misschien vraagt hij zich af wie hij het liefst hier zou bepotelen.

18. Foei! Wat fatsoen is hier wel op zijn plaats! Dit is geen showbizz, ook geen plebejische bedoening, peepshow, 'Goedele' of VTM-quiz. U bent hier voor dit geinig deugddoend spelletje niet in een louche tent, maar krijgt accommodatie in het sanctum sanctorum, dit is ons parlement.

19. En transparant geplafonneerd of niet, de sfeer blijft toch protocollair, en zulk een extraordinair klimaat ontwijdt je toch niet met vulgair geblèr. Er is, wie weet, een galerij met konterfeitsels van ik weet niet welke soort, en pluchen sofa's, Perzische tapijten, eikenhouten lambrisering enzovoort.

20. BV's en vips en hoge omes zijn er hoogstwaarschijnlijk bij. Misschien is Vlaanderens minister-president himself van de partij! Hier in dit auditorium werd ook al flink gespeecht met eloquentie, door politieke bonzen, met bombast of volgens oppositieleiden met dementie.

21. Al zal voor deze taalproef de klandizie toch de chic wel zijn, qua formalisme doen we flinke scheuten water in de wijnazijn. Een pitteleer (gew.) hoeft zeker niet! En daagt er iemand op in blue- of andere jeans, geen suppoost die van zich af bijt of die sniert: "Ajuus, tot ziens!"

22. In sporttenuë, in ouderwetse mackintosh, het is geen drama, maar liefst toch niet in naziuniform, in overal of in pyjama. En dragen zij geen knijpbril (een lorgnet) of geen monocle, ze vallen daardoor heus niet van hun piëdestal of sokkel.

23. Een lip of wenkbrauw met een ring gepiercet is geen bezwaar, of met een buitenissig accessoire, dat alles mag, zelfs eender waar. Al rinkelen ze als een wandelende kolder vol met maliën of torsen zij dat ijzerwerk parmantig in hun genitaliën.

24. Voor dames hoeven voor mijn part geen blitse mini-jurken met pailletten, of sensuele visnetkousen om hun beste been in voor te zetten. Ze dagen dus gerust maar op als preutse tuttebel of in een simpel C&A'tje, of schuiven hun vermeende sexappeal naar voren in een wonderbraatje.

25. Ze zijn ook welkom met een oogverblindend décolleté of een tricotje, maar topless niet, en evenmin in evakostuum, wat wil zeggen: in hun blootje. Kortom, in zwartsatijnen negligee'tjes of in tangaslips, in lingerie of in tutu's: het choqueert me amper wat ze hebben aan hun bips.

26. Al glimt hun haar van brillantine, of is het elegant geföhnd, met punk- of bloempotkapsel, om het even welk frisuur ze ruggensteunt. Het haar in papillotten, bakvisvlechten, hanenkam of met froufrou, of ravenzwart of acajou: het doet er echt geen sikkepitje toe.

27. Waarom toch laten à propos in spellingproeven dames het ietwat slabakken?
Ze zijn niet allemaal gezamenlijk toch aan het montignaccen?
Die rage mag niet zijn een idee-fixe, een primordiale apprehensie!
Orthografie is véél meer dan diëtetiek de kwintessens en de essentie!

28. Maar hoe dan ook: noch voor een facelift noch een liposuctie
krijgt iemand op haar feilen ook maar enige reductie.
Het reglement is heel rigide, onvermurwbaar, rigoureux,
maar werken onder het Davidsfondsblazen laat ons geen enkele keus.

29. Ziezo, we zijn al enigszins van wal gestoken nu.
Wel een leidmotief en personages vinden, niet te cru noch promiscue.
Een invectief als kuttenkop vindt menig een gênant,
terwijl een snotaap dat keinijg vindt, want het is saillant.

30. In welke richting zal ik nu mijn steven manoeuvreren?
Want kies ik sport, dan zullen velen dreigen met castreren.
Een koninginnenrit, dat kennen ze uit de Tour de France,
maar bij een jojo-etappe klinkt het: "Wat een ridicuul gezwans!"

31. (Wie permitteerde toch dat die etappe stiekem in het Groene Boekje sloop?
Het onding haalt voorwaar gewetenloos mijn metrum overhoop!)
Of doe je desperaat dan maar een beroep op strepto- of stafylokokken,
dan zoeken ze meteen verongelijkt en rabiaat naar zondebokken.

32. Die hoort, zo denken ze, toch thuis in een leprozerie!
Waarom bestookt hij ons zo furieus met die bizarrerie?
Ik weet: al heb ik hier een voorraad ziekelijke mankementen in mijn mars,
cirrose van de lever, een ebolavirus en orgasmeklachten boeien u geen snars.

33. En mocht een hoge-energiefysicus hier passeren de revue,
dan voelt hij zich gewis gedesillusioneerd, dat garandeer ik u.
Een snelleweekreactor heeft mij echter nooit gefascineerd,
en zelfs de Maagdenburgse halve bollen hebben mij ook niet bekeerd.

34. Een zoöloog, die reikhalst naar een bizon of een lynx,
maar bied je hem een mythologisch schepsel als een sfinx,
dan vindt hij het misplaatst en weezinwekkend degoutant,
want biologisch raakt dat creatuur noch wal noch kant.

35. Een patissier zucht dreinerig: "Ach, geef me alsjeblieft, ik smeeek je,
gebakjes als meringue, een kadetje of een cakeje."
Een tandarts, die ziet alles bij een gruwelijk abces wel in het roze;
met zijn extractietangen maakt hij het liefst van elk patiënt een tandeloze.

36. Avonturiers, die vinden montgolfières (dit zijn heteluchtballonnen) zeker gaaf.
Het mag ook een U-boot, een rij-op-rij-afboot zijn of zelfs een bathyscaaf.
Een godsdienstwetenschapper krijgt zijn kicks wel van brahmanen en van sikhs,
maar veel sjitische mohammedanen en ook shintopriesters vinden dat weer niks!

37. Ikzelf voel mij bij vogels danig in mijn sas en in mijn element.
Mijn hart springt op van blijdschap bij een ortolaan of jan-van-gent.
Maar meer nog bij een emoe en een kiwi en een Nieuw-Guinese kasuaris.
Ik hoor meteen al iemand boudweg mompelen: "Als dat maar waar is!"

38. "Een kiwi, is dat niet die vitaminerijke bruine vrucht
die menigeen met papillair geneugte eet? Het lijkt hier wel een klucht!
Een kiwi is toch fruit, zo succulent en met dat haar?
Wat doet dat ding dan hier in die ornithologische bazaar?"

39. Ach, die beotiërs, die moeten maar de encyclopedieën consulteren,
op cd-rom of op een boekenplank, het kan mij echt niet deren.
Of zou ik echt mijn toevlucht nemen tot bantoeïstiek?
Of heuristiek, onomastiek? Of waarom niet tot popmuziek?

40. Zelfs zestigplussers hebben immers nog getwist of zelfs gerock-'n-rol
en zeker met een scoubidou of hoelahoep naar hartenlust gezottebold.
Ach, met die allochtone spullen kun je fluks een ding creëren.
Het maken van een uittreksel wordt exciperen, verbeurdverklaren confisqueren.

41. En uitermate streng, dat wordt dus ultraorthodox.
De dag-en-nachtevening, dat wordt een equinox.
Een wapperende onderbroek, met van die korte pijpen?
Een boxershort is heel wat sexyer en ligt toch voor het grijpen!

42. Met werkwoordconjugatie stoof je zo'n fanaat geen spellingpeer.
Hij weet waar Abraham de mosterd haalt, dat is een punt van eer.
Vermeien en gedijen en bereiden en benijden, daarvan is zoals hij weet,
de o.v.t. vermeide en gedijde en bereidde en dus niet beneed.

43. Wat tact is trouwens raadzaam: ook al draag je voor die lui geen aureool,
je doopt je ganzenveer of pennenstok toch niet in vitriool.
Want anders word je als de wiedeweerga de risee en raak je overstag.
En wie is dan de pisang of pineut en wie betaalt dan het gelag?

44. Ik gooi wat hier nu in mijn korf nog rest en bloc maar op een hoopje.
Hoor het aan als een codicil, al neem ik met de logica testamentair een loopje.
Aan onze noorderburen wil ik deze relikwieën graag verpanden,
zolang die voedingswaren maar niet in een Sluise seksboetiek belanden!

45. Een Hilversummer legateeer ik mijn bord gortepap, en ook een bak renetten.
Mijn emmentaler krijgt een Mokumer uit Amsterdam, alsook mijn vleeskroketten.
Aan een Bredaënaar geef ik graag mijn kogelronde kolokwinten.
Dit laxatief, ik schenk het graag aan Hollanders, van eender welk gezindte.

46. En onder in mijn korf zie ik een rammenas, en zelfs nog een papaja.
Als dat nu dieren waren, schonk ik ze wel aan Gaia.
Mijn blindengeleidehond, die geef ik wel cadeau aan Michel Vandenbosch,
en als het hem pleziert, mijn tamagotchi ook en mijn rinoceros.

47. Ik wil niet dat die mastodont zijn hoorn nog kwijt zou raken
aan charlatans die een afrodisiacum ervan zouden gaan maken.
En mocht zich iemand bij de uitspraak van dat woord nu op gaan winden:
dit is de klemtoon die je in Van Dale bladzij honderdzeven ook zult vinden.

48. Ach, stop! Voor al die quatsch zijn acht A4'tjes straks niet meer genoeg.
En elk verdient toch wel een kop decafeïné of een glaasje bier na dit gezwoeg.
De voorleesster van dienst, juf Anja Daems, die smacht naar hydraterend vocht,
en heeft wellicht al naar een petfles met gazeuze drank gezocht.

49. Hier is soelaas ten langen leste, want ik zit aan het einde van mijn wapenarsenaal.
Het werd tijd, u voelt misschien kolieken in de darmen; dat is dus visceraal.
Het Davidsfonds helaas doet niet aan eerstelijnsgezondheidszorg;
het staat wel voor uw sociocultureel, maar niet voor uw fysieke welzijn borg.

50. De juryleden wachten smachtend op het verlossend: klaar is Kees!
En hun geduld, dat is beslist niet groter dan Penelope's.
U kent ze wel, die trouwe Griekse gade, dat stuk antiquiteit,
op wie een meute mannen likkebaardend geilden, krolziek en vol appetijt.

51. Zij was het die, terwijl Odysseus op zijn vele queesten zich ging amuseren,
als trouwe eega 20 jaar aan het spinnewiel heel vlijtig zat te laboreren.
Met die snobistische pedanterie ben ik aan het eind van mijn Latijn;
ik nader de catharsis en zie nu wat in het begin al zonneklaar had moeten zijn.

52. Oké, 'k beken het nu terneergeslagen hier in mijn finaal kwatrijn:
'k hou in mijn donquichotterie de kandidaten veel te lang al aan de lijn.
En had ik in mijn hybris maar geen karamellenverzen, wel een prozatekst gekozen,
dan zat ik nu niet met een writer's block, maar heel geparfumeerd op rozen.